

Dokument Rady Naukowej Dyscypliny Nauki Biologiczne z dnia 06.12.2020 r.

Dokument nie ma statusu obowiązującego i stosuje się go, o ile akty nadrzędne nie stanowią inaczej.

Poradnik dla doktorantów przygotowujących rozprawę doktorską w formie zbioru opublikowanych i powiązanych tematycznie artykułów naukowych

I. Podstawy prawne

1. Informacje dotyczące przewodów doktorskich znajdują się na stronie Wydziału Biologii UW. Znajdują się tam też wszystkie obowiązujące akty prawne – ustawa, przepisy przejściowe oraz rozporządzenie i zarządzenie Rektora UW. Linki do stron:

<https://www.biol.uw.edu.pl/instrukcja-dla-doktorantow-wydzialu-biologii-universytetu-warszawskiego/>

<https://www.biol.uw.edu.pl/nadawanie-stopnia-doktora-po-1-10-2019/>

2. Informacje na temat rozpraw doktorskich zawiera artykuł 187.1, punkty 1-4 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce:

„Art. 187. 1. Rozprawa doktorska prezentuje ogólną wiedzę teoretyczną kandydata w dyscyplinie albo dyscyplinach oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej lub artystycznej.

2. Przedmiotem rozprawy doktorskiej jest oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, oryginalne rozwiązanie w zakresie zastosowania wyników własnych badań naukowych w sferze gospodarczej lub społecznej albo oryginalne dokonanie artystyczne.

3. Rozprawę doktorską może stanowić praca pisemna, w tym monografia naukowa, zbiór opublikowanych i powiązanych tematycznie artykułów naukowych, praca projektowa, konstrukcyjna, technologiczna, wdrożeniowa lub artystyczna, a także samodzielna i wyodrębniona część pracy zbiorowej.

4. Do rozprawy doktorskiej dołącza się streszczenie w języku angielskim, a do rozprawy doktorskiej przygotowanej w języku obcym również streszczenie w języku polskim. W przypadku, gdy rozprawa doktorska nie jest pracą pisemną, dołącza się opis w językach polskim i angielskim.”

Streszczenie wymienione w punkcie 4 artykułu 187.1 powinno prezentować całą rozprawę, a więc wszystkie jej elementy – wstęp, hipotezy, cele, materiały i metody, wyniki, płynące wnioski.

3. Paragraf 5.2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora stanowi:

„2. W przypadku, gdy rozprawę doktorską stanowi samodzielna i wyodrębniona część pracy zbiorowej, kandydat przedkłada promotorom, o których mowa w § 2 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 i 2, wraz z dokumentami, o których mowa w ust. 1, oświadczenia wszystkich jej współautorów określające indywidualny wkład każdego z nich w jej powstanie. W przypadku, gdy praca zbiorowa ma więcej niż pięciu współautorów, kandydat przedkłada oświadczenie określające jego indywidualny wkład w powstanie tej pracy oraz oświadczenia co najmniej czterech pozostałych współautorów. Kandydat jest zwolniony z obowiązku przedłożenia oświadczenia w przypadku śmierci współautora, uznania go za zmarłego albo jego trwałego uszczerbku na zdrowiu uniemożliwiającego uzyskanie wymaganego oświadczenia.”

4. Definicję artykułu naukowego zawiera rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej:

„§ 9. 1. Artykuł naukowy jest to recenzowany artykuł opublikowany w czasopiśmie naukowym albo w recenzowanych materiałach z międzynarodowej konferencji naukowej:

1) przedstawiający określone zagadnienie naukowe w sposób oryginalny i twórczy, problemowy albo przekrojowy;

2) opatrzony przypisami, bibliografią lub innym właściwym dla danej dyscypliny naukowej aparatem naukowym.

2. Artykułem naukowym jest również artykuł recenzyjny opublikowany w czasopiśmie naukowym zamieszczonym w wykazie czasopism.

3. Artykułem naukowym nie jest: edytorial, abstrakt, rozszerzony abstrakt, list, errata i nota redakcyjna.”

Artykułem naukowym nie jest zatem manuskrypt zdeponowany w repozytorium, mimo że nadaje mu się DOI.

5. Złożenia rozprawy w formie mieszanej, obejmującej zarówno opublikowane artykuły, jak i manuskrypty, dotyczy komunikat nr 19/2020 Rady Doskonałości Naukowej:

<https://www.rdn.gov.pl/komunikaty,komunikat-nr-192020-w-sprawie-skladania-rozpraw-doktorskich.html>

II. Wybór formy rozprawy

- Jeśli wszystkie prace są opublikowane lub mają już DOI i są dostępne w formie elektronicznej na stronie czasopisma, a osoba przygotowująca doktorat napisała przynajmniej pierwsze wersje manuskryptów – doktorat może być przygotowany w formie zbioru artykułów.
- Jeśli doktorant nie jest autorem przynajmniej pierwszej wersji tekstu albo znaczącej jego części, to bez względu na status publikacji zaleca się, aby doktorat miał formę klasycznej, zwartej rozprawy z powołaniem się na te publikacje, ale bez ich dosłownego powtarzania, oraz aby opisywał jedynie tę część pracy, której autorem jest osoba przedstawiająca rozprawę.
- Jeśli żadna z publikacji nie jest opublikowana lub nie została w formie ostatecznej wysłana do redakcji, to najlepiej, aby doktorat miał formę klasycznej, zwartej rozprawy.
- Jeśli przynajmniej pierwsza wersja tekstu była napisana przez doktoranta lub doktorantkę, a część prac jest opublikowana, to doktorat może mieć formę mieszaną, czyli obejmować publikacje i manuskrypty. W wypadku rozprawy w formie mieszanej, zaleca się załączenie takich samych dokumentów jak przy doktoracie z publikacji (patrz poniżej). Dotyczy to również manuskryptów prac wieloautorskich. Dysertacja powinna spełniać warunek spójności tekstu jak przy klasycznej rozprawie.

III. Przygotowanie rozprawy w formie zbioru publikacji

1. W przypadku rozpraw doktorskich przygotowywanych w formie zbioru opublikowanych i powiązanych tematycznie artykułów naukowych osoba składająca rozprawę powinna ustalić liczbę prac włączanych do rozprawy z promotorem. W przypadku wątpliwości możliwe jest skonsultowanie zawartości rozprawy z przewodniczącymi Komisji Doktorskich Rady Dyscypliny Nauki Biologiczne UW.
2. Publikacje stanowiące podstawę rozprawy muszą prezentować dane oryginalne. Prace przeglądowe mogą stanowić dodatek, ale nie treść rozprawy. Wszystkie publikacje muszą posiadać numer DOI.
3. W każdej z prac włączonych do rozprawy udział doktoranta lub doktorantki musi być znaczący oraz możliwy do wyodrębnienia. Jeżeli czasopismo, do którego składana jest praca wymaga opisanego wkładu autorów, zaleca się zadbanie o to, aby ten udział był precyzyjnie opisany, a przede wszystkim – aby osoba przedstawiająca rozprawę była głównym autorem tekstu pracy, np. „NN wrote the first version of the manuscript” lub “NN – original draft of the manuscript”. Wskazanie innej osoby jako głównego autora tekstu może być przyczyną zakwestionowania rozprawy od strony formalnej przez recenzenta.
4. Osoba przedstawiająca rozprawę musi udokumentować, że w przypadku publikacji wieloautorskich będących składowymi częściami rozprawy pełniła ona wiodącą rolę podczas realizacji opisanych badań oraz powstawania pracy. Powinna przygotować opis swojego wkładu w każdą z publikacji. Wskazaniem jest, aby opis miał charakter wstępu lub przedmowy do zbioru prac, zawierał zwięzłe przedstawienie hipotez badawczych, a następnie szczegółowe informacje na temat zaangażowania doktoranta w ich weryfikację i realizację projektów oraz przygotowanie publikacji. Wstęp nie powinien zawierać opisu materiałów i metod czy szczegółowego przedstawienia wyników, ani też ich dyskusji. Może natomiast przedstawiać wnioski płynące

z publikacji. Treść tej części pracy powinna udokumentować rolę doktoranta oraz to, że praca spełnia wymogi stawiane przez ustawę.

5. Współautorzy publikacji muszą przedstawić pisemne oświadczenia opisujące ich wkład w powstanie pracy zgodnie z paragrafem 5.2 rozporządzenia. Opis nie powinien zawierać oszacowania wkładu procentowego, ale określić, co wykonał dany współautor. Oświadczenie współautora powinno być tak szczegółowe, jak to możliwe. Ponieważ prace „z publikacji” są przygotowywane w języku angielskim, oświadczenia również powinny być przygotowane w tym języku. Przykładowo, mogą wyglądać tak:

I hereby declare that I am aware that the work:

NN, XX, YY (2020). Title. Journal Name, vol. pages. DOI.

of which I am a co-author, has been included in the doctoral thesis of NN.

I contributed to: (e.g., study design, collected the data - which data?, performed the analyses - what kind of?, generated plots and figures - which one?, wrote the first draft and edited subsequent drafts of the manuscript, approved the final version of the manuscript, etc.)

XX

(signature)